

nem Indførelsen af det her vil opnaa en Vættelse i Omfætningen med andre Lande, som man hidtil har savnet, idet det i mange Forhold maaske vil være af den største Betydning, at man ikke behøver at overføre de Maal, hvori Varerne skulle anstafes, fra et Maalsystem til et andet. Jeg kan forøvrigt godt forstaa, at den i Lal største Del af Befolkningen, der kun beskæftiger sig med den indenlandske Omfætning og derhos i Almindelighed er saaledes situeret, at den ikke engang benytter det hele Maal- og Vægtsystem med alle dets Ulemper, men vistnok i Reglen kun kan siges at bruge det indenfor en vis begrændset Ramme, nødig vil forlade de gamle Benner og nødig forlade et System for Maal og Vægt, hvis Mangel og Banskfeligheder maaske ikke tydelig springer den i Øinene, fordi den, som sagt, sjældent kommer til at benytte Systemet i sit fulde Omfang, for at gaa over til et nyt, som altid kræver nogen Umage. Smidleritid tror jeg dog, at man maaske borte sig for den Betragtning, at et saa lille Samfund som vort ikke kan blive staaende ved et særligt System for Maal og Vægt, naar saa at sige hele den øvrige Verden, hvormed vi staa i Forbindelse, ikke har gjort det. Det er altsaa de Grunde, som maa erkjendes at være tilstede for, at man bør gaa ind paa Lovforslagets Bestemmelse. Naar man nu siger: „Ja det kan saa være, men vi maa have Tid til at gjøre os bekendte dermed, vi maa lade Ungdommen i Skolerne lære at benytte disse Maal, lære disse Benævnelser og udføre disse Beregninger, saa vil det senere lettere kunne komme frem i Livet“, maa man lægge Mærke til, at der for det Første er Tale om et Tidrum af 6 Aar, forinden der kan blive Spørgsmaal om at indføre Systemet; thi vel er det saa, at Lovforslaget, som det nu foreligger, bestemmer, at der ikke skal medgaa mere end 3 Aar til de forberedende Arbejder, men det er dog meget sandsynligt, at der vil medgaa det Meste af disse 3 Aar, og derefter skal der jo hengaa yderligere 3 Aar inden det nye Systems fuldstændige Indførelse, saa at der i alt Tald vil hengaa henved 6 Aar, inden der bliver Spørgsmaal om den endelige Indførelse. Dernæst tror jeg, Enhver vil erkjende, at først, naar Tidspunktet for Systemets Gjennemførelse er slaaet fast, vil man begynde paa at foretage den Undervisning i Skolerne og de øvrige Forberedelser, som høre med til at gjøre sig bekendt med Metersystemet. Saa længe det staar uvisst hen, naar den nye Lovbestemmelse om Tidspunktet for det nye Systems endelige Gjennemførelse vil blive givet, er der kun ringe Sandsynlighed for, at Nogen for Alvor vil beskæftige sig med at gjøre sig fortrolig med disse nye Maal. Jeg tror ogsaa, at praktiske Folk ville erkjende, at det virkelig først er gennem den egentlige Brug, den egentlige Benyttelse af de nye Maal, at man bliver i Stand til at danne sig disse nye Begreber, som ere nødvendige, for at man med samme Lethed som tidligere kan færdes

i sin Virksomhed. Der er ippovrigt en Omstændighed, der i mange Retninger letter Tilværelsen af de nye Begreber, og det er, at man overalt i langt større Udstrækning end tidligere betjener sig af Vægt. Istedetfor Nummaal, men den nye Vægtenhed er jo allerede væsentlig fuldstændig bekendt, idet den kun er en simpel Fordobling af den Enhed, som vi nu benytte. Med Hensyn til Alt, hvad der maales f. Ex. i Alenmaal o. s. v., vil der heller ikke opstaa nogen videre Banskfelighed. Jeg tror overhoved, at man paa mange Punkter forestiller sig, at Banskfelighederne ere langt større, end de i Virkeligheden ere.

S. Pedersen: Det er jo selvfølgelig, at den ærede Ordfører og de Herrer se Banskfelighederne fra et ganske andet Synspunkt end jeg. Jeg maa naturligvis forudsætte, at de ere ganske anderledes inde i denne Sag, og at det som Følge deraf fra deres Standpunkt er naturligt, at de ikke kunne betragte Banskfelighederne som saa store, som jeg ser dem. For mig og for den Befolkning, mellem hvilken jeg færdes, stille Banskfelighederne sig unegtelig paa en ganske anden Maade og ere af et ganske anderledes storlaaet Omfang. Naar der ved denne Leilighed ligesom ved en tidligere Forhandling er hentet et Argument fra den Omstændighed, at vi ere gaaede over til et nyt Møntsystem, tror jeg, at denne Argumentation ikke passer; thi Møntforandringen havde i og for sig et andet og et langt vigtigere Formaal end at lette Handelsomsætningen med Sverrig og Norge. Jeg sigter her naturligvis til, at det var blevet nødvendigt, at vi forandrede vor Sølvmøntfod til en Guldmøntfod, uden hvilken Forandring vi vilde have været udsatte for at lide betydelige Tab. Det var en Omstændighed, som alene kunde retfærdiggjøre en saadan Forandring, selv om den havde været forbundet med endnu større Banskfeligheder, end Tilfældet var, i hvilken Henseende det maa erkjendes, at de Banskfeligheder, som Møntforandringen virkelig har forvoldt Befolkningen, ere i Sammenligning med de Banskfeligheder, som den her paatænkte Forandring vil fremkalde, for Intet at regne, idet der ikke er Mange, som ikke kunne gjøre det simple Regnestykke op: i Stedet for 1 Daler at sætte 2 Kroner, og paa en nogenlunde lignende Maade forholder det sig jo med Omfætning af Stilling til Dre. Her er det jo imidlertid saaledes, at man vil indføre Maal- og Vægtenheder, hvis Benævnelser alene ere i den Grad fremmede og uante for os, at jeg ikke stammer mig ved at tilstaa, at jeg f. Ex. endnu ingenlunde har nogen tydelig Forestilling om, hvad en Meter er, og naturligvis heller ikke veed, hvad $\frac{1}{10}$ Meter og $\frac{1}{100}$ Meter er o. s. v. Man kan lige saa lidt ved en Lov tvinge disse nye Begreber ind i Befolkningens Bevidsthed og gjøre den til Befolkningens Gie, som man kan forandre Folkets Sprog. Lad være, at det nye